

**Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів і економіки природокористування**

06-03-265

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до комплексного державного екзамену за фахом
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою „Фінанси, банківська
справа та страхування” спеціальності 072 „Фінанси,
банківська справа та страхування”**

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІ економіки та
менеджменту
Протокол №__ від _____ 2020 р.

Методичні до комплексного державного екзамену за фахом для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою „Фінанси, банківська справа та страхування” спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа та страхування” [Електронне видання] / Н. М. Кондрацька. Рівне : НУВГП, 2020. 19 с.

Укладач: Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент кафедри фінансів і економіки природокористування

Відповідальний за випуск: Л.В. Мельник, к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування

Керівник групи забезпечення спеціальності

Л.М. Мельник

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Програма комплексного державного екзамену	5
2.1. Навчальна дисципліна „Бюджетна система”	5
2.2. Навчальна дисципліна „Банківська система”	7
2.3. Навчальна дисципліна „Фінансовий ринок”	10
2.4. Навчальна дисципліна „Фінансовий аналіз ”	122
3. Оцінювання комплексного державного екзамену	16
4. Рекомендована література	17

© Кондрацька Н.М. 2020
© НУВГП. 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Комплексний державний екзамен є складовою державної атестації студента після завершення навчання за першим (бакалаврським) рівнем. Державна атестація полягає у встановленні фактичної відповідності рівня його підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця і проводиться *Державною екзаменаційною комісією* (ДЕК).

Державна екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускника, вирішує питання про присвоєння йому першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, питання видачі державного документа про вищу освіту (кваліфікацію), опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців.

Робота ДЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Розклад роботи ДЕК, узгоджений з головою комісії та ННЦНО, затверджується проректором з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи університету на підставі подання директора інституту і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів.

До складання державного екзамену допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану. Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентності професійно-практичної підготовки студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом. Форма завдань визначається ННЦНО, зміст завдань, розподіл балів між ними - випусковою кафедрою та доводяться до відома студентів не пізніше, ніж за місяць до даного контрольного заходу.

Результати складання державних екзаменів і захисту бакалаврських робіт, дипломних проектів (робіт) та магістерських робіт оцінюються за 100-бальною шкалою із переведенням підсумкової кількості балів у національну шкалу (4-х бальну).

Студент, який одержав незадовільну оцінку з державного екзамену, відрховується з університету, і йому видається академічна довідка. Студенту, який не склав державного екзамену допускається до повторного складання державного екзамену упродовж трьох років після закінчення вищого навчального закладу.

Апеляція студента щодо екзаменаційної оцінки (кількості балів), отриманої на державному екзамені, повинна подаватися в ДЕК

студентом особисто в день оголошення екзаменаційної оцінки. Апеляція розглядається ДЕК в день отримання у присутності студента. Додаткове опитування при розгляді апеляцій не допускається. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома студентів не пізніше ніж за 7 днів до початку державного екзамену.

Екзаменаційний білет комплексного державного екзамену за фахом включає 35 питань першого рівня складності, які оцінюються по 2 бали за правильну відповідь, 10 питань другого рівня складності – 2 бали за правильну відповідь та два практичних завдання, правильне виконання яких оцінюється по 5 балів за кожне.

Екзаменаційний білет комплексного державного екзамену складається з теоретичної та практичної частин таких рівнів складності:

- перший рівень - знання і розуміння основних положень навчального матеріалу;
- другий рівень - повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення завдань;
- третій рівень - глибоке і повне опанування змістом навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.

На вирішення завдань державного екзамену відводиться три астрономічних години. База засобів оцінювання, що формується кафедрою фінансів та економіки природокористування НУВГП самостійно, охоплює увесь масив змістових модулів програми державного екзамену.

2. ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ

Програма державного екзамену відтворює основні функціональні складові компетентнісної моделі підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 „Фінанси, банківська справа та страхування”, відповідає принципам валідності, наукової наповненості, інформативності, інноваційності, спрямована на вирішення прикладних і теоретико-методологічних завдань з обґрунтування рішень відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

2.1. Навчальна дисципліна „Бюджетна система”

1. Сутність бюджетного планування.
2. Бюджетна класифікація та її правові засади.
3. Економічна класифікація видатків бюджету.
4. Програмно-цільовий метод складання бюджету в Україні.
5. Ознаки та функції державного бюджету.
6. Фактори впливу на бюджет держави.
7. Бюджетний кодекс України, його призначення.
8. Бюджетний дефіцит та його види.
9. Бюджетна класифікація та її складові.
10. Правові засади бюджетної класифікації.
11. Економічна класифікація видатків бюджету.
12. Способи бюджетного фінансування.
13. Доходи державного бюджету та їх склад.
14. Джерела формування доходів бюджету.
15. Склад доходів від операцій з капіталом.
16. Класифікація та принципи розподілу доходів бюджету.
17. Склад видатків бюджету.
18. Поточні видатки та видатки розвитку бюджету
19. Склад видатків бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення .
20. Сутність та види прямого фінансування.
21. Бюджетний період та його тривалість.
22. Принципи формування поточного бюджету та бюджету розвитку.
23. Сутність та види міжбюджетних трансфертів.
24. Сутність бюджетних асигнувань та бюджетних зобов'язань.
25. Повноваження Державної казначейської служби України

26. Державна казначейська служба України, її підпорядкування та встановлення повноважень.
27. Функції Державної казначейської служби України в касовому обслуговуванні бюджетів за доходами
28. Рахункова палата України та її повноваження.
29. Затвердження переліку головних розпорядників коштів Державного бюджету.
30. Види кошторису.
31. Кошторис бюджетної установи та внесення змін до нього.
32. Порядок затвердження кошторисів центральних органів виконавчої влади.
33. Затвердження переліку головних розпорядників коштів Державного бюджету.
34. Процес затвердження і контролю бюджетного розпису.
35. Яким способом здійснюється бюджетне фінансування науки?
36. Виділення державних коштів при прямому фінансуванні.
37. Особливості державного фінансування бібліотек.
38. Формування доходів науково-дослідних організацій.
39. Що відноситься до закладів і заходів культури і мистецтва згідно з бюджетною класифікацією.
40. Міжбюджетні трансферти та їх сутність.
41. Бюджетне зобов'язання.
42. Бюджетне асигнування.
43. Сутність бюджетного дефіциту.
44. Як називається дефіцит бюджету, що офіційно визнаний в законі про бюджет?
45. Як називається дефіцит бюджету, що виникає як наслідок низького рівня виробництва ВВП?
46. Поділ бюджетного дефіциту за формою прояву.
47. За якою ознакою виділяється активний і пасивний бюджетний дефіцит?
48. Податки, як економічна категорія.
49. Податки як забезпечення фіскальної функції.
50. Податки за рівнем запровадження.
51. Врахування принципів при оптимальній побудові податкової системи.
52. Фіскальна функція податків.
53. Розподільчо-регулююча функція податків.
54. Склад місцевих зборів.

55. Сутність ПДВ.
56. Платники ПДВ.
57. Податкові зобов'язання з ПДВ при імпорті товарів в Україну.
58. Сутність доданої вартості.
59. Справляння акцизного податку з підакцизних товарів.
60. Вільні економічні зони.
61. Мито та його види.
62. Порядок перерахунку суми екологічного податку за зберігання радіоактивних відходів.
63. Склад непрямих податків.
64. Акцизний податок.
65. Функції низової ланки контролюючих органів Державної фіскальної служби України.
66. Способи ухилення від сплати податків.
67. Сутність проведення камеральної та документальної перевірки платників податків контролюючими органами.
68. Об'єкт оподаткування ПДВ.
69. Види податкових пільг.
70. Основні види пільг при сплаті ПДВ.
71. Туристичний збір.
72. Умови переходу на спрощену систему оподаткування.
73. Розрахувати суму прихованого дефіциту бюджету області.
74. Визначити суму базової дотації для міста обласного значення.
75. Визначити суму реверсної дотації для міста обласного значення.
76. Розрахувати планові показники бюджету.
77. Визначити видатки та суми асигнувань із бюджету на функціонування закладів освіти.
78. Визначити суму ПДВ, яку підприємство повинно сплатити до бюджету за місяць.
79. Визначити суму податку на прибуток підприємств.
80. Здійснити розрахунок суми ПДФО

2.2. Навчальна дисципліна „Банківська система”

1. Що відноситься до основного капіталу КБ.
2. Яким шляхом формується статутний фонд КБ, створеного у формі акціонерного товариства.
3. Що таке банківська система.

4. Класифікація видів діяльності КБ залежно від економічного складу.
5. Основне завдання НБУ.
6. Умови здійснення банківської діяльності.
7. Що таке лімітування кредиту.
8. Які операції належать до пасивних в КБ.
9. Як необхідно змінити норму обов'язкових резервів, якщо потрібно зменшити грошову масу в обігу.
10. Способи реорганізації банку.
11. Визначення комерційних банків.
12. Неплатоспроможність банку.
13. Що таке відкрита кредитна лінія.
14. Залучені кошти банку.
15. Запозичені кошти банку.
16. Національний Банк України.
17. Які операції на відкритому ринку необхідно проводити НБУ, якщо потрібно збільшити грошову масу в обігу.
18. Що відносять до першої групи активів, зважених на коефіцієнт ризиків.
19. Що таке депозит.
20. Які вимоги ставляться до матеріальної забезпеченості.
21. Спільні риси ф'ючерсних і форвардних валютних угод.
22. Види страхування кредитів.
23. Страхування відповідальності позичальника і страхування кредитних ризиків.
24. Визначення операції ТОД.
25. Що таке міжбанківські кредити.
26. Види безготівкових розрахунків.
27. Що таке платіжне доручення.
28. Хто є заявником акредитива.
29. Визначення активних операцій.
30. Що таке банківські ресурси.
31. Чек в безготівкових розрахунках.
32. Використання платіжних вимог.
33. Що таке дата валютування.
34. Як називається установа банку, яка випускає в обіг платіжні картки.
35. Що належить до процентних доходів банку.
36. Що таке ставка рефінансування .

37. Класифікація ресурсів банку.
38. Структура власного капіталу.
39. Що таке ощадні вклади
40. Складові депозитів до запитання.
41. Що таке строкові депозити.
42. Розрахунок коефіцієнта абсолютної ліквідності.
43. Що таке електронний гаманець.
44. Визначення безготівкових розрахунків.
45. Визначення облігацій банку.
46. Форми валютних цінностей.
47. Види валютних курсів.
48. На які потреби забороняється надавати кредит.
49. Що таке крос курс.
50. Кореспондентські рахунки банку.
51. Умови отримання банківської ліцензії.
52. Види акцій КБ.
53. Як розраховується рентабельність активів.
54. Хто дає дозвіл на створення банку.
55. Як називається зниження курсу національної валюти.
56. Що відноситься до основного капіталу КБ.
57. Які документи використовують під час здійснення розрахунково-касових операцій.
58. Що відноситься до власних коштів КБ.
59. Що відноситься до залучених коштів КБ.
60. Для чого відкриваються поточні рахунки.
61. Що містить актив балансу комерційного банку.
62. Що відносять до пасиву балансу комерційного банку.
63. Види банківських послуг.
64. Які є форми валютних операцій.
65. Види комерційних банків залежно від банківських операцій.
66. Які є види валютних курсів.
67. Що таке валютна позиція банку.
68. Що включає кредитна угода.
69. Що включає угода про заставу.
70. Хто може бути власником простих і привілейованих акцій.
71. Кому підзвітний НБУ.
72. Що відносять до банківських ресурсів.
73. На які дві частини поділяється власний капітал КБ.
74. Класифікація активних операцій.

75. Що таке касова заявка.
76. Визначити суму відсотків за депозитними операціями..
77. Визначити суму відсотків за отриманими кредитами
78. Розрахувати крос-курси валют.
79. Визначити дивіденди за акціями КБ.
80. Скласти баланс КБ за наведеними даними.
81. Визначити величину власного капіталу КБ.
82. Визначити величину залученого капіталу КБ.
83. Визначити величину запозиченого капіталу КБ.

2.3. Навчальна дисципліна „Фінансовий ринок”

1. Структура фінансового ринку.
2. Сутність та функції грошового ринку та ринку капіталів.
3. Фінансові активи, що обертаються на грошовому ринку.
4. Фінансові активи, що обертаються на ринку капіталів.
5. Сутність та структура організованого фінансового ринку.
6. Сутність та призначення первинного ринку.
7. Сутність та призначення ринку FOREX.
8. Поділ фінансових ринків залежно від ступеня інтегрованості.
9. Сутність та особливості сегментованих ринків.
10. Поділ фінансового ринку за умовами передачі фінансових ресурсів .
11. Суб'єкти фінансового ринку.
12. Поділ суб'єктів фінансового ринку за формою.
13. Поділ суб'єктів фінансового ринку за функціями.
14. Прямі та непрямі учасників фінансового ринку.
15. Домогосподарство як суб'єкт фінансового ринку.
16. Інфраструктура фінансового ринку.
17. Позичальники на фінансовому ринку.
18. Інвестор на фінансовому ринку.
19. Сутність та функції фондової біржі.
20. Сутність та функції саморегулювальної організації.
21. Визначення та особливості обігу дисконтної та відсоткової облігації.
22. Модель оцінки капітальних активів.
23. Вимоги до розміру власного капіталу депозитарних інституцій.
24. Вимоги до розміру капіталу торговців цінними паперами.
25. Вимоги до розміру капіталу організаторів торгівлі цінними паперами.

26. Сутність та порядок розрахунку біржових індексів,
27. Члени фондової біржі: функції та вимоги.
28. Сутність та особливості лізингу.
29. Функції та порядок створення управління фондової біржі.
30. Функції та порядок створення Комітету з правил біржової торгівлі.
31. Функції та порядок створення Біржової ради.
32. Функції та порядок створення Правління.
33. Функції та порядок створення Котирувальна комісія.
34. Визначення порівняльної вартості акції.
35. Особливості використання Методу ринкової оцінки активів.
36. Сутність та особливості операцій форфетування.
37. Сутність та особливості операцій селенгу.
38. Функції та повноваження Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку.
39. Створення та функціонування інвестиційних фондів.
40. Який коефіцієнт показує величину отриманого доходу на одну одиницю ризику:
41. Порядок визначення та сутність коефіцієнтів кореляції та варіації.
42. Порядок визначення та сутність коефіцієнта Шарпа.
43. Порядок визначення та сутність Бета коефіцієнта.
44. Номінальний утримувач цінних паперів.
45. Інституційні інвестори: сутність та функції.
46. Сутність та особливості функціонування відкритих пайових інвестиційних фондів.
47. Визначення та сутність курсової (ринкової) ціни.
48. Визначення та сутність емісійної ціни фінансового активу.
49. Сутність та визначення номінальної ціни фінансового активу.
50. Сутність та визначення ліквідаційної ціни фінансового активу.
51. Чутливість облігації до зміни процентних ринкових ставок.
52. Сутність та особливості використання рівняння Гордона.
53. Вимоги до випуску облігацій акціонерними товариствами.
54. Вимоги до випуску привілейованих акцій акціонерними товариствами.
55. Суми біржових та реєстраційних зборів фондової біржі.
56. Спекулянти, які грають на підвищення та пониження цін.
57. Функції валютного ринку.
58. Функціональне призначення валютного ринку.

59. Поділ конверсійних операцій на дві групи.
60. Сутність та визначення крос-курсу.
61. Види валютних деривативів.
62. Сутність та визначення курсу «аутрайт».
63. Характерні риси іноземних облігацій.
64. Характерні риси єврооблігацій.
65. Види валютних арбітражних операцій.
66. Сутність та характерні риси арбітражних операцій.
67. Поділ міжнародних фондових ринків.
68. Види інвестиційних фондів залежно від термінів придбання і погашення паїв.
69. Види інвестиційних фондів залежно від об'єктів інвестування.
70. Особливості викупу паїв інтервального пайового інвестиційного фонду.
71. Структура фінансового ринку.
72. Визначення середньої доходності облігацій.
73. Накопичення та дисконтування за умови щоквартального та щомісячного нарахування відсотків.
74. Визначення майбутньої вартості за умови використання простого та складного відсотка.
75. Визначення майбутньої та теперішньої вартості при змінній відсотковій ставці.
76. Визначення майбутньої та теперішньої вартості анuitету.
77. Визначення дійсної (ринкової) ціни облігації з врахуванням необхідного рівня доходності.
78. Визначення середньої доходності портфеля.
79. Визначення чистої теперішньої вартості проекту (NPV).
80. Визначення індексу доходності (PI).

2.4. Навчальна дисципліна „Фінансовий аналіз ”

1. Фінансовий аналіз: предмет та метод дисципліни.
2. Види фінансового аналізу.
3. Види звітності підприємства.
4. Мета складання звітності підприємства.
5. Основні форми звітності, що надають можливість аналізувати фінансовий стан підприємства.
6. Структура балансу підприємства.
7. Структура звіту про фінансові результати.
8. Структура звіту про рух грошових коштів.

9. Структура звіту про власний капітал.
10. Що таке майно підприємства.
11. Як визначається робочий капітал.
12. В чому полягає „Золоте правило розвитку підприємства”.
13. Що таке фондовіддача основних засобів.
14. Що собою являє структура майна.
15. На основі якої форми звітності проводять аналіз майна підприємства.
16. Як визначається вартість необоротних активів.
17. Що таке власний капітал підприємства.
18. На які статті балансу впливає зміна вартості основних засобів.
19. Принципи групування майна підприємства у балансі.
20. Що таке оборотні активи підприємства.
21. Які джерела формування оборотних активів можна віднести до власних і прирівняних до них.
22. Показники ефективності використання необоротних активів підприємства.
23. За якою ознакою оборотні активи поділяють на високоліквідні, середньоліквідні та низько ліквідні.
24. Які оборотні активи відносять до високоліквідних.
25. Які оборотні активи відносять до середньоліквідних.
26. Які оборотні активи відносять до низьколіквідних.
27. Які активи відносять до неліквідних.
28. Що таке грошовий потік .
29. Як класифікуються грошові потоки залежно від напрямку руху потоку.
30. Класифікація грошових потоків залежно від напрямку діяльності підприємства.
31. Що таке ліквідність підприємства.
32. Що таке ліквідність балансу.
33. Що таке ліквідність активів.
34. Сутність платоспроможності підприємства.
35. Зв'язок ліквідності та платоспроможності.
36. Основне джерело аналізу платоспроможності підприємства.
37. Що таке найбільш ліквідні активи.
38. Як проводиться аналіз ліквідності балансу.
39. Розрахунок коефіцієнта поточної ліквідності.
40. Умова ліквідності балансу.
41. Розрахунок коефіцієнта загальної ліквідності.

42. Розрахунок коефіцієнта абсолютної ліквідності.
43. Що таке фінансова стійкість.
44. Узагальнюючі показники фінансової стійкості.
45. Типи фінансової стійкості.
46. Розрахунок коефіцієнта автономії.
47. Розрахунок коефіцієнта співвідношення позикового та власного капіталу.
48. Розрахунок коефіцієнта фінансової стабільності.
49. Розрахунок коефіцієнта маневреності власного капіталу.
50. Розрахунок коефіцієнта фінансового левериджу.
51. Що таке рентабельність капіталу.
52. Визначення валового прибутку.
53. Що таке рентабельність активів.
54. Як визначається рентабельність власного капіталу.
55. Джерела утворення фінансових ресурсів.
56. Показники оцінки майнового стану.
57. Показники аналізу фінансових результатів.
58. Завдання аналізу фінансового стану.
59. Місце фінансового аналізу в системі аналітичних дисциплін.
60. Показники ліквідності та платоспроможності.
61. Які показники характеризують майновий стан підприємства.
62. Що відноситься до оборотних активів.
63. Які активи належать до необоротних активів.
64. Які показники використовують при розрахунку валового прибутку.
65. Які показники використовують при розрахунку прибутку від операційної діяльності.
66. Витрати від операційної діяльності.
67. Склад грошових потоків від операційної діяльності.
68. Причини зростання валюти балансу.
69. Причини збільшення суми дебіторської заборгованості.
70. Показники, які характеризують структуру капіталу.
71. Про що свідчить збільшення коефіцієнта фінансової незалежності.
72. Що впливає на зростання рентабельності майна підприємства.
73. Прийоми елімінування у фінансовому аналізі.
74. Причини зростання валюти балансу.
75. Показники ефективності використання оборотних активів.

76. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт абсолютної ліквідності.
77. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт поточної ліквідності.
78. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт загальної ліквідності.
79. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт заборгованості.
80. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт автономії.
81. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт концентрації позикового капіталу
82. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт фінансової стабільності
83. На основі вихідних даних визначити коефіцієнт маневреності власного капіталу
84. На основі вихідних даних розрахувати коефіцієнт оборотності активів.
85. На основі вихідних даних розрахувати коефіцієнт оборотності оборотних активів.

3. ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ

Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра здійснюють члени Державної екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання відповідно до Порядку організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування у Європейській кредитно-трансферній системі.

Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетенцій, відтворених у процесі виконання та вирішення комплексних кваліфікаційних завдань. Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра здійснюється членами Державної екзаменаційної комісії на основі принципів: об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних і спеціальних професійних компетенцій за складовими освітньо-професійної програми „Фінанси, банківська справа та страхування”.

Рівень якості підготовки бакалавра визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС) (за шкалою „А”, „В”, „С”, „D”, „Е”, „FX”, „F”); національною (за шкалою „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”); 100-бальною шкалою: комплексною (поєднання ЄКТС, національної системи та бальної системи оцінювання НУВГП).

Підсумкова оцінка виводиться як сума балів, отриманих студентом за відповіді на всі питання білету, що дає змогу оцінити знання студента з дисциплін, які входять до комплексного державного екзамену за фахом.

Оцінка „**відмінно**” - кількість балів 90-100.

Оцінка „**добре**” - кількість балів 74-89.

Оцінка „**задовільно**” - кількість балів 60-73.

Оцінка „**незадовільно**” - кількість балів 0-59.

Для оформлення додатка до диплома європейського зразка після складання комплексного державного екзамену за фахом необхідно здійснити конвертацію кількості балів, отриманих з кожної навчальної дисципліни, в оцінки ECT8 згідно з наступною таблицею

Оцінка ЕСТ8	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Критерії оцінювання рівня якості підготовки бакалавра використовуються диференційовано залежно від форм і методів державної діагностики, визначених у Програмі комплексного державного екзамену за фахом та при захисті випускної роботи НУВГП.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Банківська безпека : навч. посіб. для студентів ВНЗ, / М. Г. Марич, М. П. Федішин, Д. Д. Полагнин ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 197 с.
2. Бюджетна система: тенденції розвитку / [Корнилюк А. В. та ін. ; під ред. В. М. Мазярчука]. Київ : Лопатін О. О., 2019. 382 с.
3. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. М-во освіти і науки України, Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2017. 142 с.
5. Журавльова Т. О., Дем'янчук М. А. Страхування : навч. посіб. Одеса : Освіта України, 2017. 318 с
6. Загорський В.С. Бюджетна система та оподаткування в Україні : проблеми розвитку : Монографія. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2008. 288 с.
7. Захарченко П. В., Гриценко М. П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Бердянськ ; Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. 223 с.
8. Калініченко Л. Л. Банківська система : навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т залізн. трансп. Харків : УкрДУЗТ, 2015. 250 с.
9. Карась П. М., Приходько В. Н., Пашенко О. В., Гришина Л. О. Банківська система : навч. посіб. Херсон : Олді-плюс, 2015. 291 с.
10. Клименко В.В., Акімова Л.М., Докієнко Л.М. Фінансовий

ринок : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 357 с.

11. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмійчук Н.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. : [для студентів екон. спец., аспірантів, викладачів та працівників фін. служб підприємств] /; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2019. 336 с.

12. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 535 с.

13. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

14. Про акціонерні товариства. Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

15. Про державне регулювання ринку цінних паперів : Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>

16. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>

17. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

18. Проць, Наталія Василівна. Бюджетна система : навч. посіб. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Каф. фінансів, банк. справи та страхування. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 265 с.

19. Страхування : підручник : [для студентів екон. спец., аспірантів, викладачів ВНЗ, робітників страх. компаній / Колупаєва І. В. та ін.] ; за ред. І. В. Колупаєвої ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Харків. торг.-екон. ін-т. Харків : Стильна типографія, 2018. 741 с

20. Фінанси, банківська справа та страхування. Корпоративні фінанси та фінансове посередництво : підруч. для бакалаврів : [П. О. Нікіфоров та ін. ; за ред. П. О. Нікіфорова, Н. А. Бак] ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2019. 264 с.

21. Фінансовий ринок : навч. посіб. для студентів ВНЗ : С. С. Арутюнян та ін. ; заг. ред. С. С. Арутюняна] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2018. 481 с.

22. Цал-Цалко, Ю. С., Мороз Ю. Ю., Суліменко Л. А. Фінансовий

аналіз : підручник. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, М-во аграр. політики та продовольства України, Житомир. нац. агроекол. ун-т. Вид. 5-е, допов. Житомир : Рута, 2012. 608 с.

23. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Простір „М”, 2018. 297 с.

5.3.Електронні джерела

24. Статистика Національного банку України / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/statistic>

25. Офіційний портал Державна фіскальна служба України. Податки, збори, платежі. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/>

26. Звіт про використання бюджетних коштів / Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/byudzhethet>

27. Державний бюджет / Міністерство фінансів України URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg>

28. Економічна статистика / Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

29. Законодавство України / Верховна рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index><http://zakon.rada.gov.ua/laws>

30. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

31. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

32. Офіційний портал Державного казначейства України URL: www.treasury.gov.ua

33. Офіційний сайт Головного Контрольно-ревізійного управління України. URL: www.dkrs.gov.ua

34. Статистичні та інформаційні матеріали Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua